

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

**Delegatura w Lublinie
20-012 Lublin, ul. Ochotnicza 10
Tel. (0-81) 532-35-31, 743-77-30, 532-54-48,
Fax (0-81) 532-08-26
E-mail: lublin@uokik.gov.pl**

za p.o.
Lublin, dnia 20 października 2009 r.

RLU – 61-10/09/BP

DECYZJA RLU Nr 20/2009

I.

Na podstawie art. 28 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z dnia 16 lutego 2007 roku (Dz. U. Nr 50 poz. 331 ze zm.), stosownie do art. 33 ust. 6 tejże ustawy i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 134 poz. 939), w związku z § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 107 poz.887), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu przeciwko przedsiębiorcy Pawłowi Guskiewiczowi, prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą ZAP Paweł Guskiewicz w Warszawie, [REDACTED]

– działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

po uprawdopodobnieniu stosowania przez wskazanego wyżej przedsiębiorcę praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i ust. 2 ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającej na zamieszczeniu w regulaminie świadczenia usług „Regulamin firmy ZAP” postanowień o treści sprzecznej z art. 76, art. 77, art. 83 ust. 1 oraz art. 86 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (tekst jedn. Dz.U. 2000 r. Nr 50, poz. 601 ze zm.) oraz z art. 5 ust. 4 oraz art. 6 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 24 lutego 2006 r. (Dz.U. 2006 r., Nr 38, poz. 266):

1. postanowienia § 14 ust. 3 Regulaminu o treści: „Zleceniobiorca, w przypadku nie wykonania lub nienależytego wykonania usługi, nie ponosi odpowiedzialności za szkodę polegającą na utracie przez Zleceniodawcę, Nadawcę, Odbiorcę lub osoby trzecie wynikających z tego tytułu korzyści, dochodów lub przewidywanych zysków.”

2. postanowienia § 14 ust. 4 Regulaminu o treści: „Wskutek zapłaty należności za usługę transportową i przyjęcia przesyłki bez zastrzeżeń przez Odbiorcę wygasają wszelkie roszczenia w stosunku do Zleceniobiorcy wynikające z umowy przewozu.”

3. postanowienia § 16 ust. 1 Regulaminu o treści: „Reklamacje związane z nie doręczeniem przesyłki, opóźnieniem w jej doręczeniu, uszkodzeniem lub zgubieniem przyjmowane są w siedzibie firmy „ZAP” znajdującej się w Warszawie przy ul. Konstruktorskiej 6.”

4. postanowienia § 16 ust. 10 Regulaminu o treści: „Reklamacja jest rozpatrywana w terminie do 90 dni, licząc od dnia prawidłowego jej wniesienia.”

co w świetle wskazanej ustawy stanowi działanie bezprawne,

i przyjęciu zobowiązania przedsiębiorcy Pawła Guskiewicza, prowadzącego działalność pod nazwą ZAP Paweł Guskiewicz w Warszawie do zaniechania tego działania poprzez zmianę postanowień wzorca Regulaminu w sposób określony w piśmie z dnia 6 lipca 2009 r.,
nakłada się na w/w przedsiębiorcę obowiązek wykonania tego zobowiązania do dnia 30 października 2009 r.

II.

Na podstawie art. 28 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z dnia 16 lutego 2007 roku (Dz. U. Nr 50 poz. 331 ze zm.), stosownie do art. 33 ust. 6 tejże ustawy i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 134 poz. 939), w związku z § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 107 poz.887), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu przeciwko przedsiębiorcy Pawłowi Guskiewiczowi, prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą ZAP Paweł Guskiewicz w Warszawie, [REDAKTOWANE]

– działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

po uprawdopodobnieniu stosowania przez wskazanego wyżej przedsiębiorcę praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającej na zamieszczeniu we wzorcu umowy „Umowa” postanowienia o treści:

1. postanowienia § 7 wzorca Umowy o treści: „Wszelkie kwestie sporne wynikające z niniejszej umowy rozstrzyga sąd właściwy dla siedziby Zleceniobiorcy.”

który jest tożsamy z postanowieniem uznanym za niedozwoloną klauzulę umowną i wpisanym do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 Kodeks postępowania cywilnego,

i przyjęciu zobowiązania przedsiębiorcy Pawła Guskiewicza prowadzącego działalność pod nazwą ZAP Paweł Guskiewicz w Warszawie do wyeliminowania zakwestionowanego postanowienia z obowiązujących już umów poprzez wprowadzenie do obrotu wzorca Umowy oraz podpisanie aneksów do wszystkich aktualnie obowiązujących umów w oparciu o wzorzec

przedstawiony w piśmie z dnia 6 lipca 2009 r.

nakłada się na w/w przedsiębiorcę obowiązek wykonania tego zobowiązania do końca listopada 2009 r.

III.

Na podstawie art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50 poz. 331 ze zm.), stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 134 poz. 939), w związku z § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 107 poz.887),

-działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,

1. **nakłada się** na przedsiębiorcę Pawła Guskiewicza prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą ZAP Paweł Guskiewicz w Warszawie, **obowiązek złożenia sprawozdania** o wykonaniu przyjętego zobowiązania, o którym mowa w punkcie I sentencji decyzji do dnia 15 grudnia 2009 r.
2. **nakłada się** na przedsiębiorcę Pawła Guskiewicza prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą ZAP Paweł Guskiewicz w Warszawie, **obowiązek złożenia sprawozdania** o wykonaniu przyjętego zobowiązania, o którym mowa w punkcie II sentencji decyzji do dnia 15 grudnia 2009 r.

Uzasadnienie

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej Prezes Urzędu lub Prezes UOKiK) w roku 2008 przeprowadził postępowanie wyjaśniające w sprawie ustalenia, czy przy świadczeniu usług kurierskich przez firmy kurierskie, nie doszło do naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W toku prowadzonego postępowania Prezes Urzędu uzyskał od przedsiębiorcy Pawła Guskiewicza, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą ZAP Paweł Guskiewicz, Al. Niepodległości 137/11, 02-570 Warszawa (zwany dalej ZAP lub Przedsiębiorcą), wzorce umowne „Regulamin firmy ZAP” (dalej zwany Regulaminem) oraz „Umowa” (dalej zwany Wzorcem umowy) stosowany przez Przedsiębiorcę w obrocie z konsumentami.

W wyniku analizy dokumentów postanowieniem nr 84/09 z dnia 26 maja 2009 r. wszczęto postępowanie administracyjne RLU-61-10/09/BP w sprawie podejrzenia naruszenia przez przedsiębiorcę ZAP Pawła Guskiewicza z siedzibą w Warszawie, zbiorowych interesów konsumentów, poprzez stosowanie w obrocie z konsumentami w ramach świadczenia usług kurierskich, wzorca Umowy oraz Regulaminu, które to mogą zawierać postanowienia bezprawne oraz postanowienia tożsame z postanowieniami wpisanymi do rejestru klauzul niedozwolonych.

Ustosunkowując się do przedstawionych zarzutów Przedsiębiorca uznał ich zasadność oraz zobowiązał się do zmiany wszelkich zakwestionowanych przez Prezesa Urzędu postanowień wzorca Umowy i Regulaminu. W dniu 6 lipca 2009 r. Przedsiębiorca przesłał pismo wraz z załącznikami tj. wzór „Regulaminu Firmy ZAP”, „Umowy” oraz „Aneksu”, które zawierały ostateczne zmiany ich treści oraz zobowiązał się do stosowania tych wzorców w kontaktach z konsumentami.

Postanowieniem Nr 130/09 z dnia 11 sierpnia 2009 r. RLU-61-10/09/BP zaliczono w poczet prowadzonego postępowania administracyjnego w tej sprawie dowody uzyskane w postępowaniu wyjaśniającym wszczętym Postanowieniem Nr 151/08 z dnia 28 kwietnia 2008 r., RLU-405-04/08/JS.

Prezes Urzędu ustalił następujący stan faktyczny w tej sprawie:

Zgodnie z przepisem art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (dalej zwana ustawą o okik), ilekroć w ustawie jest mowa o przedsiębiorcy rozumie się przez to przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r., Nr 155, poz. 1095 ze zm.), a także osobę fizyczną, osobę prawną, a także jednostkę organizacyjną nie mającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, organizującą lub świadczącą usługi o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Paweł Guskiewicz, prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą ZAP Paweł Guskiewicz w Warszawie, jest przedsiębiorcą wpisanym do Ewidencji Działalności Gospodarczej pod numerem 27269. Przedmiotem działalności przedsiębiorcy jest świadczenie usług kurierskich na terenie całego kraju. Klientami Przedsiębiorcy są głównie podmioty niebędące konsumentami. Świadczy o tym ilość zawartych z konsumentami umów w okresie od 1 stycznia 2008 r. do 31 maja 2009 r. w liczbie 8 sztuk.

W związku z prowadzoną działalnością gospodarczą Przedsiębiorca stosuje w obrocie gospodarczym w kontaktach z konsumentami wzorzec umowy „Umowa” oraz „Regulamin firmy ZAP”.

Analiza wskazanych wyżej dokumentów dała podstawy do postawienia Przedsiębiorcy zarzutu podejrzenia naruszenia zbiorowych interesów konsumentów poprzez zamieszczenie w nich postanowień, mogących nosić znamiona działań bezprawnych oraz postanowień, których tożsama treść została wpisana do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone.

Postanowienia te to:

- 1. postanowienie § 14 ust. 3 Regulaminu o treści:** *„Zleceniobiorca, w przypadku nie wykonania lub nienależytego wykonania usługi, nie ponosi odpowiedzialności za szkodę polegającą na utracie przez Zleceniodawcę, Nadawcę, Odbiorcę lub osoby trzecie wynikających z tego tytułu korzyści, dochodów lub przewidywanych zysków.”*
- 2. postanowienie § 14 ust. 4 Regulaminu o treści:** *„Wskutek zapłaty należności za usługę transportową i przyjęcia przesyłki bez zastrzeżeń przez Odbiorcę wygasają wszelkie roszczenia w stosunku do Zleceniobiorcy wynikające z umowy przewozu”*
- 3. postanowienie § 16 ust. 1 Regulaminu o treści:** *„Reklamacje związane z nie doręczeniem przesyłki, opóźnieniem w jej doręczeniu, uszkodzeniem lub zgubieniem przyjmowane są w siedzibie firmy „ZAP” znajdującej się w Warszawie przy ul. Konstruktorskiej 6.”*
- 4. postanowienie § 16 ust. 10 Regulaminu o treści:** *„Reklamacja jest rozpatrywana w terminie do 90 dni, licząc od dnia prawidłowego jej wniesienia.”*
- 5. postanowienie § 7 wzorca Umowy o treści:** *„Wszelkie kwestie sporne wynikające z niniejszej umowy rozstrzyga sąd właściwy dla siedziby Zleceniobiorcy”.*

Ustosunkowując się do przedstawionych zarzutów Przedsiębiorca uznał ich zasadność oraz zobowiązał się do zmiany wszelkich zakwestionowanych przez Prezesa Urzędu postanowień Wzorca umowy i Regulaminu. W dniu 6 lipca 2009 r. Przedsiębiorca przesłał pismo wraz

z załącznikami tj. wzór „Regulaminu Firmy ZAP”, „Umowy” oraz „Aneksu”, które zawierały ostateczne zmiany ich treści oraz zobowiązał się do stosowania tych wzorców w kontaktach z konsumentami. Zmiany te wyglądają następująco:

1. postanowienie § 14 ust. 3 Regulaminu: *„Odpowiedzialność Zleceniobiorcy, w przypadku nie wykonania lub nienależytego wykonania usługi, za szkodę polegającą na utracie przez Zleceniodawcę, Nadawcę, Odbiorcę lub osoby trzecie wynikających z tego tytułu udokumentowanych korzyści, udokumentowanych dochodów lub udokumentowanych przewidywanych zysków ogranicza się do dwukrotnej wysokości ceny przewoźnego za tą usługę.”*

2. postanowienie § 14 ust. 4 zostało usunięte z treści **Regulaminu**

3. postanowienie § 16 ust. 1 Regulaminu: *„Reklamacje związane z niedoręczeniem przesyłki, opóźnieniem w jej doręczeniu, uszkodzeniem lub zgubieniem, przyjmowane są listownie, mailem, faksem lub osobiście w oddziałach firmy ZAP.”*

4. postanowienie § 16 ust. 10 Regulaminu: *„Reklamacja jest rozpatrywana w terminie do 30 dni, licząc od dnia jej prawidłowego wniesienia.”*

5. postanowienie § 7 wzorca Umowy: *„Wszelkie kwestie sporne wynikające z niniejszej umowy rozstrzyga sąd.”*

Mając na uwadze zebrany materiał dowodowy Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 28 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione- na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu lub innych informacji będących podstawą wszczęcia postępowania z urzędu- że przedsiębiorca stosuje praktykę, o której mowa w art. 24 ustawy, a przedsiębiorca, któremu zarzucane jest naruszenie tego przepisu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek wykonania zobowiązania.

W ocenie Prezesa Urzędu na podstawie informacji uzyskanych w toku postępowania administracyjnego można wysnuć uprawdopodobnienie, że Przedsiębiorca stosuje praktykę, o której mowa w art. 24. Jednocześnie w korespondencji prowadzonej z Prezesem Urzędu Przedsiębiorca zobowiązał się do podjęcia działań zmierzających do zaprzestania stosowania praktyk mogących naruszać zbiorowe interesy konsumentów. W związku z powyższym spełnione zostały przesłanki do wydania przez Prezesa Urzędu decyzji nakładającej na Przedsiębiorcę określone obowiązki.

Aby rozstrzygnąć sprawę w oparciu o przepisy ustawy o okolicznościach koniecznych jest uprzednie zbadanie przez Prezesa Urzędu, czy w danej sprawie zagrożony został interes publicznoprawny. Wykazanie tej okoliczności, upoważnia dopiero Prezesa UOKiK do realizacji celu ustawy, którym zgodnie z jej art. 1 ust 1, jest określenie warunków rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasad podejmowanej w interesie publicznoprawnym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów.

W ocenie Prezesa Urzędu rozpatrywana sprawa ma charakter publicznoprawny, albowiem wiąże się i dotyczy ochrony interesu szerszej, bliżej nieokreślonej grupy konsumentów, którzy są lub mogą być zleceniodawcami przedsiębiorcy. Skutkiem działań podjętych przez przedsiębiorcę ZAP Pawła Guskiewicza, podlegających na stosowaniu w używanych w obrocie z konsumentami wzorców umownych mogących zawierać postanowienia bezprawne oraz niedozwolone postanowienia umowne, byli dotknięci klienci Przedsiębiorcy oraz mogli być dotknięci jego przyszli klienci. Powyższe zdecydowało o uznaniu, iż Prezes UOKiK jest legitymowany do podjęcia odpowiednich działań w tej sprawie.

Wszczynając postępowanie administracyjne wobec wskazanego wyżej Przedsiębiorcy,

Prezes UOKiK postawił mu zarzuty podejrzenia naruszenia art. 24 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zgodnie z treścią art. 24 ust. 1 ustawy o okik, zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Art. 24 ust. 2 stanowi, że przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności pkt 1) stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego.

W niniejszej sprawie postawione przedsiębiorcy zarzuty, aby mogły być skutecznie ocenione w ramach art. 24 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 24 ust. 2 pkt 1, muszą spełniać poniższe przesłanki:

1. być działaniem bezprawnym przedsiębiorcy polegającym na działaniu sprzecznym z obowiązującymi przepisami prawa lub polegać na stosowaniu w obrocie konsumenckim postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone,
2. godzić w zbiorowe interesy konsumentów.

Pierwszą przesłanką jest bezprawność, tradycyjnie ujmowana jest jako sprzeczność z obowiązującym porządkiem prawnym. Jako działanie „bezprawne” należy kwalifikować zachowania sprzeczne z nakazem zawartym w ustawie, rozporządzeniu wydanym na podstawie i dla wykonania ustawy, umową międzynarodową mającą bezpośrednie zastosowanie w stosunkach wewnętrznych. Sprzeczne z prawem są czyny: zabronione i zagrożone sankcją karną, czyny zabronione pod sankcjami dyscyplinarnymi, czyny zakazane przepisami administracyjnymi lub przepisami prawa gospodarczego publicznego, czyny zabronione przepisami o charakterze cywilnym, sprzeczne z nakazami zawartymi w prawie cywilnym lub prawie administracyjnym.

„Bezprawność jest taką cechą działania, która polega na jego sprzeczności z normami prawa lub zasadami współżycia społecznego, bez względu na winę, a nawet świadomość sprawcy. Dla ustalenia przeto bezprawności działania wystarczy ustalenie, że określone zachowanie koliduje z przepisami prawa.” (tak: Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji Komentarz, pod redakcją prof. dr hab. Janusza Szewcaka, Wydawnictwo CH BECK, Warszawa 2000, s.117 – 118).

Ponadto Sąd Najwyższy wskazał, że o bezprawności działania można mówić wówczas, gdy nie zachodzi żadna ze szczególnych okoliczności usprawiedliwiających określone działanie, tj. działanie dozwolone przez obowiązujące przepisy, wykonywanie prawa podmiotowego, zgoda pokrzywdzonego oraz działanie w obronie uzasadnionego interesu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19.10.1989 r. II CR 419/89 OSP 1990/11-12 poz. 377).

Prezes Urzędu uznał za uprawdopodobnione, że w niniejszej sprawie działanie Przedsiębiorcy, polegające na stosowaniu regulaminie postanowień o treści:

1. postanowienie § 14 ust. 3 Regulaminu : *„Zleceniobiorca, w przypadku nie wykonania lub nienależytego wykonania usługi, nie ponosi odpowiedzialności za szkodę polegającą na utracie przez Zleceniodawcę, Nadawcę, Odbiorcę lub osoby trzecie wynikających z tego tytułu korzyści, dochodów lub przewidywanych zysków.”*

2. postanowienie § 14 ust. 4 Regulaminu: *„Wskutek zapłaty należności za usługę transportową i przyjęcia przesyłki bez zastrzeżeń przez Odbiorcę wygasają wszelkie roszczenia w stosunku do Zleceniobiorcy wynikające z umowy przewozu.”*

3. postanowienie § 16 ust. 1 Regulaminu: *„Reklamacje związane z nie doręczeniem przesyłki, opóźnieniem w jej doręczeniu, uszkodzeniem lub zgubieniem przyjmowane są w siedzibie firmy „ZAP” znajdującej się w Warszawie przy ul. Konstruktorskiej 6.”*

4. postanowienie § 16 ust. 10 Regulaminu: *„Reklamacja jest rozpatrywana w terminie do 90 dni,*

licząc od dnia prawidłowego jej wniesienia.”

można określić jako bezprawne ze względu na to, że zakwestionowane przez Prezesa Urzędu postanowienia są sprzeczne z regulacją prawną zawartą w ustawie z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (tekst jedn. Dz.U. 2000 r. Nr 50, poz. 601 ze zm.) oraz w Rozporządzeniu Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 24 lutego 2006 r. (Dz.U. 2006 r., Nr 38, poz. 266). Zarówno ustawa Prawo przewozowe jak i Rozporządzenie Ministra Transportu i Budownictwa w świetle ustawy zasadniczej stanowią źródło prawa powszechnie obowiązującego. W związku z powyższym ewentualne stosowanie postanowień sprzecznych z regulacjami zawartymi w powszechnie obowiązujących przepisach prawa stanowi bezprawne działanie przedsiębiorcy.

Z kolei stosowane przez Przedsiębiorcę postanowienie **§ 7 wzorca Umowy**: *„Wszelkie kwestie sporne wynikające z niniejszej umowy rozstrzyga sąd właściwy dla siedziby Zleceniobiorcy.”* można uznać za tożsame z postanowieniem uznanym za niedozwolone i wpisanym do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 października 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.) co wyczerpuje przesłanki art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Art. 479⁴³ kodeksu postępowania cywilnego decyduje o bezprawności stosowania niedozwolonych postanowień umownych, postanawiając o rozszerzonej skuteczności wyroku w sprawie o uznanie postanowień umownych za niedozwolone. Klauzule takie, ze względu na rozszerzoną skuteczność wyroku oraz jawność rejestru według art. 479⁴⁵ par. 3 kodeksu postępowania cywilnego, spełniają funkcję podobną do przepisów prawa, a posługiwanie się nimi w stosunkach z konsumentami jest zakazane.

W systemie polskiego prawa cywilnego ustawodawca przewidział instytucję abstrakcyjnej kontroli wzorców umownych, realizowanej w drodze postępowania o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie (wyroki: z dnia 29 września 2005 r. sygn. akt: VI Aca 381/05; z dnia 16 listopada 2005r., sygn. akt: VI Aca 473/05) *„celem postępowania w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone jest tzw. abstrakcyjna kontrola wzorców, dokonana w oderwaniu od konkretnej umowy, zaś wyrok uwzględniający powództwo przez uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone i zakazanie ich stosowania ma, zgodnie z art. 479⁴³ kodeksu postępowania cywilnego., od chwili wpisania do odpowiedniego rejestru, skutek także wobec osób trzecich.(...)”*

Również Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 13 lipca 2006 r. sygn. akt: III SZP 3-06, wskazał, że *„stosowanie postanowień wzorców umowy o treści tożsamej z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie- Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wpisanych do rejestru, o art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c. może być uznane w stosunku do innego przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów”*. Dlatego dokonując oceny zgodności treści postanowień umownych wykorzystywanych przez przedsiębiorców we wzorcach umownych z obowiązującym prawem należy wykorzystywać reguły interpretacji wykształcone w doktrynie i orzecznictwie. Konsekwencją jest więc uznanie za niedozwolone takich postanowień umów, które mieszczą się w „hipotezie” klauzuli wpisanej do rejestru, której treść została ustalona w oparciu o dokonaną jej wykładnię. Nie jest niezbędna literalna, dosłowna identyczność klauzuli wpisanej do rejestru i klauzuli z nią porównywaną.

Ad I.

1. Prezes Urzędu zakwestionował treść postanowienia § 14 ust. 3 Regulaminu: *„Zleceniobiorca, w przypadku nie wykonania lub nienależytego wykonania usługi, nie ponosi odpowiedzialności za szkodę polegającą na utracie przez Zleceniodawcę, Nadawcę, Odbiorcę lub osoby trzecie*

wynikających z tego tytułu korzyści, dochodów lub przewidywanych zysków.”

W ocenie Prezesa Urzędu powyższe postanowienie, stosowane przez Przedsiębiorcę w kontaktach z konsumentami, prowadzi do ograniczenia ich praw do dochodzenia roszczeń za szkody pośrednie i utracone korzyści wynikłe na skutek niewykonania lub nienależytego wykonania usługi, o których mowa w art. 83 ust. 1 i art. 86 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (tekst jedn. Dz.U z 2000r. Nr 50, poz. 601 z zm.), co stanowi naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zakwestionowanym postanowieniem Przedsiębiorca wyłączył swoją odpowiedzialność co do szkód powstałych z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania usługi, polegających na utracie korzyści, zysków lub dochodów, zarówno w stosunku do Zleceniodawcy, Odbiorcy, jak i Nadawcy. Jest to sprzeczne z art. 83 ust. 1 ustawy Prawo przewozowe, stanowiącym, że jeżeli wskutek zwłoki w przewozie powstała szkoda inna niż w przesyłce, przewoźnik jest obowiązany do zapłacenia odszkodowania do wysokości podwójnej kwoty przewoźnego. Zgodnie z art. 86 ustawy Prawo przewozowe, przewidziane w ustawie ograniczenia wysokości odszkodowania nie mają zastosowania, jeżeli szkoda wynikała z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa przewoźnika.

Tak więc powyższe postanowienie wyłącza odpowiedzialność za skutki niewłaściwego wykonania usług względem stron umowy, pomimo obowiązywania szczegółowych regulacji prawnych w tym zakresie. Tym samym uprawdopodobniono spełnienie przesłanki bezprawności działania ZAP Pawła Guskiewiczza poprzez stosowanie tego postanowienia we wzorcach umownych.

2. Prezes Urzędu zakwestionował treść postanowienia § 14 ust. 4 Regulaminu: *„Wskutek zapłaty należności za usługę transportową i przyjęcia przesyłki bez zastrzeżeń przez Odbiorcę wygasają wszelkie roszczenia w stosunku do Zleceniobiorcy wynikające z umowy przewozu.”*

Zdaniem Prezesa Urzędu Przedsiębiorca stosuje działania noszące znamiona praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, co stanowi naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegające na ograniczeniu prawa konsumenta do dochodzenia roszczeń, co narusza art. 76 i 77 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (tekst jedn. Dz.U z 2000r. Nr 50, poz. 601 z zm.).

Zgodnie z art. 77 ust. 1 ustawy Prawo przewozowe, z zastrzeżeniem ust. 2 oraz art. 78, roszczenia dochodzone na podstawie ustawy lub przepisów wydanych w jej wykonaniu przedawniają się z upływem roku. Art. 77 ust. 2 ww. ustawy stanowi, iż roszczenia z tytułu zwłoki w przewozie, która nie spowodowała ubytku lub uszkodzenia przesyłki, przedawniają się z upływem 2 miesięcy od dnia wydania przesyłki. Zgodnie z art. 77 ust. 3 pkt 1 – 6 ww. ustawy, przedawnienie biegnie dla roszczeń z tytułu: utraty przesyłki - od dnia, w którym uprawniony mógł uznać przesyłkę za utraconą, ubytku, uszkodzenia lub zwłoki w dostarczeniu - od dnia wydania przesyłki, szkód nie dających się z zewnątrz zauważyć - od dnia protokolarnego ustalenia szkody, zapłaty lub zwrotu należności - od dnia zapłaty, a gdy jej nie było - od dnia, w którym powinna była nastąpić, niedoboru lub nadwyżki przy likwidacji przesyłek - od dnia dokonania likwidacji, innych zdarzeń prawnych - od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne.

Na podstawie zakwestionowanego postanowienia, ograniczone mogą być konsumentom prawa do dochodzenia roszczeń np. z tytułu szkód nie dających się z zewnątrz zauważyć. Zgodnie z przedmiotowymi przepisami konsument, pomimo odebrania przesyłki bez zastrzeżeń, ma prawo do roszczeń względem przedsiębiorcy.

Ponadto art. 76 pkt 1, 2 i 3 ustawy Prawo przewozowe stanowi, iż przyjęcie przesyłki przez uprawnionego bez zastrzeżeń powoduje wygaśnięcie roszczeń z tytułu ubytku lub uszkodzenia, chyba że: szkodę stwierdzono protokolarnie przed przyjęciem przesyłki przez uprawnionego,

zaniechano takiego stwierdzenia z winy przewoźnika, ubytek lub uszkodzenie wynikało z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa przewoźnika.

W zakwestionowanym postanowieniu stwierdzone zostało bezwarunkowe wygaśnięcie roszczeń w sytuacji, gdy zastrzeżenia nie zostaną zgłoszone przy odebraniu przesyłki. Postanowienie nie uwzględnia prawa do zgłoszenia reklamacji z tytułu niewidocznych uszkodzeń, czy też opóźnienia w doręczeniu. Ograniczone zostało również prawo do dochodzenia roszczeń, gdy ubytek lub uszkodzenie nastąpi z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa przedsiębiorcy.

Tym samym uprawdopodobniono spełnienie przesłanki bezprawności działania ZAP Pawła Guskiewicza poprzez stosowanie tego postanowienia we wzorcach umownych.

3. Prezes Urzędu zakwestionował treść postanowienia § 16 ust. 1 Regulaminu: *„Reklamacje związane z nie doręczeniem przesyłki, opóźnieniem w jej doręczeniu, uszkodzeniem lub zgubieniem przyjmowane są w siedzibie firmy „ZAP” znajdującej się w Warszawie przy ul. Konstruktorskiej 6.”*

W opinii Prezesa UOKiK stosując w kontaktach z konsumentami powyższe postanowienie Przedsiębiorca ogranicza ich prawa do złożenia reklamacji związanej z niewykonaniem lub nienależycie wykonanym zobowiązaniem, zastrzegając możliwość jej złożenia jedynie w siedzibie firmy, co narusza art. 5 ust. 4 Rozporządzenia Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 24 lutego 2006 r. (Dz.U. Z 2006 r., Nr 38 poz. 266), co stanowi naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zgodnie z treścią art. 5 ust. 4 Rozporządzenia Ministra, reklamację składa się w dowolnym punkcie odprawy przewoźnika lub w jednostce organizacyjnej wskazanej przez przewoźnika jako właściwa do załatwiania reklamacji.

W kwestionowanym postanowieniu Przedsiębiorca zastrzega, iż reklamacja związane z niedoręczeniem przesyłki, opóźnieniem w jej doręczeniu, uszkodzeniem lub zgubieniem przyjmowane są wyłącznie w siedzibie firmy ZAP W Warszawie. Należy stwierdzić, że treść postanowienia ogranicza prawo konsumenta do złożenia reklamacji w dowolnym punkcie odprawy przewoźnika.

Tym samym uprawdopodobniono spełnienie przesłanki bezprawności działania ZAP Pawła Guskiewicza poprzez stosowanie tego postanowienia we wzorcach umownych.

4. Prezes Urzędu zakwestionował treść postanowienia § 16 ust 10 Regulaminu: *„Reklamacja jest rozpatrywana w terminie do 90 dni, licząc od dnia prawidłowego jej wniesienia”*

W ocenie Prezesa Urzędu stosując w kontaktach z konsumentami powyższe postanowienie Przedsiębiorca wydłuża termin do rozpatrzenia reklamacji do 90 dni od dnia jej prawidłowego wniesienia, co narusza art. 6 ust 1 Rozporządzenia Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 24 lutego 2006 r. (Dz.U. Z 2006 r., Nr 38 poz. 266), co stanowi naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 Rozporządzenia Ministra *„Odpowiedź na reklamację powinna być udzielona niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni od dnia przyjęcia reklamacji przez przewoźnika.”*

W kwestionowanym postanowieniu Przedsiębiorca wydłuża termin na rozpatrzenie reklamacji do 90 dni od daty jej wniesienia, co narusza treść art. 6 ust. 1 Rozporządzenia Ministra, co stanowi naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Tym samym uprawdopodobniono spełnienie przesłanki bezprawności działania ZAP Pawła Guskiewicza poprzez stosowanie tego postanowienia we wzorcach umownych.

Ad II.

1. Prezes Urzędu zakwestionował treść postanowienia § 7 Wzorca Umowy: „*Wszelkie kwestie sporne wynikające z niniejszej umowy rozstrzyga sąd właściwy dla siedziby Zleceniobiorcy.*” Wyrokiem Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 24.04.2006r. sygn. akt XVII Amc 107/04 postanowienie: „Spory, mogące wynikać na tle realizacji niniejszej umowy będą rozstrzygane przez sąd właściwy dla siedziby Wykonawcy” zostało uznane za niedozwolone postanowienie umowne i wpisane do Rejestru postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone pod numerem 784.

W opinii Prezesa Urzędu zakwestionowane postanowienie § 7 wzorca umowy jest tożsame co do celu i skutku z w/w niedozwolonym postanowieniem umownym.

Oceniane postanowienie Wzorca Umowy narzuca konsumentowi rozpoznanie sprawy przez sąd wskazany przez przedsiębiorcę, który zgodnie z ustawą niekoniecznie będzie sądem właściwym miejscowo. Przykładowo w sprawach dochodzenia roszczeń odszkodowawczych od konsumenta z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, zgodnie z właściwością ogólną sądu, sądem właściwym byłby sąd miejsca zamieszkania konsumenta, natomiast zgodnie z właściwością przemianą sądu, sądem właściwym byłby sąd miejsca wykonania umowy. Tym samym kwestionowane postanowienie może wyłączać rozpoznanie sprawy zarówno przez sąd właściwy według właściwości ogólnej jak i przemiennej zgodnie z przepisami kodeksu postępowania cywilnego. W związku z powyższym oceniane postanowienie spełnia przesłanki niedozwolonej klauzuli umownej, o której mowa w art. 385³ pkt 23 k.c. Zgodnie bowiem z powołanym przepisem, postanowienia narzucające rozpoznanie sprawy przez sąd, który wedle ustawy nie jest miejscowo właściwy, stanowią niedozwolone postanowienia umowne. Analiza porównawcza kwestionowanego postanowienia stosowanego przez przedsiębiorcę, z wymienionym wyżej postanowieniem uznanym przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów za niedozwolone i wpisanym do rejestru niedozwolonych klauzul umownych, wskazuje na identyczność skutków porównywanych klauzul, pomimo różnic w zakresie użytych sformułowań i wyrazów. Stąd też przyjąć należy, iż oceniana klauzula mieści się w hipotezie przywołanej klauzuli umownej wpisanej do rejestru niedozwolonych postanowień umowy.

W ocenie Prezesa Urzędu zakwestionowane postanowienie i klauzula wpisana do rejestru wywołują tożsame skutki dla konsumenta. Tym samym uprawdopodobniono spełnienie przesłanki bezprawności działania ZAP Pawła Guskiewicza poprzez stosowanie tego postanowienia we wzorcach umownych.

Druga przesłanka jest spełniona, gdy dane działanie przedsiębiorcy godzi w interesy konsumentów, jako zbiorowości, gdyż ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów chroni interesy nieograniczonej z góry liczby konsumentów, których nie da się zidentyfikować, jest to zjawisko o charakterze instytucjonalnym, zbiorowym. Z takim przypadkiem mamy do czynienia w niniejszym postępowaniu administracyjnym. Usługi kurierskie oferowane przez ZAP Pawła Guskiewicza świadczone są na terenie całego kraju. W związku z powyższym należy stwierdzić, iż działania Przedsiębiorcy skierowane są do nieokreślonej z góry liczby osób. W kontaktach z konsumentami Przedsiębiorca posługuje się przygotowanym przez siebie wzorcem umowy oraz regulaminem, który wiąże strony - przedsiębiorcę i konsumenta, określając wzajemne prawa i obowiązki stron. Należy zatem uznać, że w niniejszej sprawie mamy do czynienia z naruszeniem zbiorowych interesów konsumentów. Spełniona została zatem druga przesłanka warunkująca ocenę

tej sprawy pod kątem art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W związku ze spełnieniem obu przesłanek należało uznać za uprawdopodobnione, iż działanie ZAP Pawła Guskiewicza z siedzibą w Warszawie stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, wymienioną w art. 24 ust. 1 i 2 oraz art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o okik.

Ad III.

Zgodnie z art. 28 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione- na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu lub innych informacji będących podstawą wszczęcia postępowania z urzędu- że przedsiębiorca stosuje praktykę, o której mowa w art. 24 ustawy, a przedsiębiorca, któremu zarzucane jest naruszenie tego przepisu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek wykonania zobowiązania.

Taka sytuacja zachodzi w niniejszej sprawie.

1.

W punkcie I sentencji niniejszej decyzji **przyjęto zobowiązanie** przedsiębiorcy Pawła Guskiewicza, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą ZAP Paweł Guskiewicz w Warszawie, [REDAKTOWANE] do zaniechania działań sprzecznych z prawem poprzez wprowadzenie do obrotu wzorca Regulaminu przedstawionego w piśmie z dnia 6 lipca 2009 r. i **nałożono obowiązek wykonania tego zobowiązania do dnia 30 października 2009 r.**

Na podstawie art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów w pkt III ust. 1 sentencji decyzji **nałożono** na ZAP Pawła Guskiewicza **obowiązek złożenia sprawozdania** z wykonania przyjętego zobowiązania do **15 grudnia 2009 r.**

2.

W punkcie II sentencji niniejszej decyzji **przyjęto zobowiązanie** przedsiębiorcy Pawła Guskiewicza prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą ZAP Paweł Guskiewicz w Warszawie, [REDAKTOWANE] do wyeliminowania zakwestionowanego zapisu z obowiązujących umów poprzez wprowadzenie do obrotu wzorca Umowy oraz podpisanie aneksów do wszystkich aktualnie obowiązujących umów w oparciu o wzorec przedstawiony w piśmie z dnia 6 lipca 2009 r. i **nałożono obowiązek wykonania tego zobowiązania do końca listopada 2009 r.**

Na podstawie art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów w pkt III ust. 2 sentencji decyzji **nałożono** na ZAP Pawła Guskiewicza **obowiązek złożenia sprawozdania** z wykonania przyjętego zobowiązania do dnia **15 grudnia 2009 r.**

Wobec powyższego orzeczono, jak na wstępie niniejszej decyzji.

Od niniejszej decyzji, na podstawie art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w

związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c., przysługuje stronie odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatura w Lublinie, w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia decyzji.

Otrzymuje:

ZAP Paweł Guskiewicz

██
██